नन्वेवंस्त्रीसंगादिभिःसंसारप्रतीतेः कथंभगवानवतीर्णइत्युच्यतेतत्राह उद्दामेतिद्वाभ्याम् यासामुद्दामोगंभीरोयोभावोऽभिप्रायः तस्यपिशुनः सूचकोअमलोवल्गुःसुंदरोहासः व्रीडाऽवलोकश्च ताभ्यांनिहतः अमदनः श्रीमहादेवोपि संमुह्य लज्जयाचापंपिनाकमजहात् एवंप्रभावाःयाःस्त्रियइत्येतावद्विवक्षितम् यद्वा भगवतोमोहिनीरूपेणमहेशोपिमोहितएवमेताश्चदृग्विलासाएवेतितथोक्तम् ताःकुहकैःकपटैर्विभ्रमैर्यस्येंद्रियंमनः विमथितुंक्षोभयितुंनशक्ताः ॥ ३६ ॥ तंश्रीकृष्णमयंप्राकृतोलोकः आत्मौपम्येनस्वसादृश्येन संगिनंमनुजंमन्यते अत्रहेतुः व्यापृण्वानंव्याप्रियमाणम् यतोऽयमबुधः अतत्त्वज्ञः ॥ ३७ ॥ कुतइत्यपेक्षायामैश्वर्यलक्षणमाह एतदिति ईशस्यईशनमैश्वर्यंनामैतदेव किंतत् प्रकृतिस्थोपि तस्यागुणैःसुखदुःखादिभिःसदानयुज्यतइतियत् यथाआत्मस्थैरानंदादिभिरात्माश्रयापिबुद्धिर्नयुज्यतेतद्वत् वैधर्म्येदृष्टांतोवा आत्मस्थैः सत्ताप्रकाशादिभिर्यथाबुद्धिर्युज्यतइति एवंवा असदात्मादेहः तत्रस्थैर्गुणैस्तदाश्रयाबुद्धिस्तदुपाधिर्जीवोयथायुज्यते एवंप्रकृतिस्थोपितद्गुणैर्नयुज्य

उद्दामभावपिशुनामलवल्गुहासव्रीडाऽवलोकनिहतोऽमदनोपियासाम् ॥ संमुह्यचापमजहात्प्रमदोत्तमास्तायस्येंद्रियंविमथितुंकुहकैर्नशेकुः॥ ३६॥ तमयंमन्यतेलोकोह्यसंगमपिसंगिनम्॥ आत्मौपम्येनमनुजंव्यापृण्वानंयतोबुधः ॥ ३७॥ एतदीशनमीशस्यप्रकृतिस्थोपितद्गुणैः ॥ नयुज्यतेसदात्मस्थैर्यथाबुद्धिस्तदाश्रया॥ ३८॥ तंमेनिरेऽबलामूढाःस्त्रैणंचानुव्रतंरहः॥ अप्रमाणविदोभर्त्तुरीश्वरंमतयोयथा॥ ३९॥ इति० भा० प्र० श्रीकृष्णद्वारकाप्रवेशोनामैकादशोध्यायः॥ ११॥ ॥७॥ शौनकउवाच अश्वत्थाम्नोपसृष्टेनब्रह्मशीर्ष्णोरुतेजसा॥ उत्तरायाहतोगर्भईशेनाजीवितःपुनः॥ १॥

तइतियत् एतदीशनमीशस्येति ॥३८॥ तत्पत्न्योपितस्यतत्त्वंनजानंतीत्याह तंस्त्रैणमात्मवश्यम् रहएकांते अनुव्रतमनुसृतंचमेनिरे भर्त्तुरप्रमाणविदः प्रमाणमियत्ताम् महिमानमजानंत्यइत्यर्थः ईश्वरंक्षेत्रज्ञं मतयःअहंवृत्तयोयथास्वाधीनंस्वधर्मयोगिनंमन्यंतेतद्वत् यद्वा यथायथामतयः कल्पनाः तथातथातमीश्वरंस्त्रैणादिरूपंमेनिरइत्यर्थः ॥३९॥ इ० प्र० एकादशोऽध्यायः ॥११॥ ॥७॥ पुरोक्तंयत्प्रसंगायद्रौणिदंडादिविस्तरात् द्वादशेतुतदेवाथपरीक्षिज्जन्मवर्ण्यते॥ १ ॥ परीक्षितोऽथराजर्षेर्जन्मकर्मविलापनम् संस्थांचपांडुपुत्राणांवक्ष्येकृष्णकथोदयमितिप्रतिज्ञाय पांडवानांराज्यस्थितिरूपोद्घातरूपासप्रसंगंसप्तमाध्यायमारभ्यनिरूपिता इदानीमौपोद्घातिकमुक्तानुवादपूर्वकंपृच्छति अश्वत्थाम्नेति उपसृष्टेनविसृष्टेनतस्यजन्मेत्यादेर्ब्रूहीत्युत्तरेणान्वयः॥१॥